

Monumentnummer*: 510161

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijksmonument
Inschrijving register* 21 februari 2000
Kadaster deel/nr 82941/198

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Empe		Brummen		Gelderland			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Voorsterweg	166			7399 AA	Empe	Bij	
Voorsterweg	168			7399 AA	Empe	Bij	
Voorsterweg	170			7399 AA	Empe	Bij	
Voorsterweg	172			7399 AA	Empe	Bij	

Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding	Grondperceel
Brummen	A			1884
Brummen	A			2763
Brummen	A			1703
Brummen	A			2761
Brummen	B			1741
Brummen	K			405
Brummen	A			2762
Brummen	K			593
Brummen	B			1740
Brummen	A			2764
Brummen	A			2834

Omschrijving**

Omschrijving

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG behorende tot de buitenplaats Empe. De tuin- en parkaanleg van de buitenplaats is in drie delen te onderscheiden: de tuin in landschapsstijl voor het huis, de neo-formele tuin achter het huis en het parkbos aan de westzijde van de Voorsterweg. In 1930 is door de tuinarchitect H.A.C. Poortman de oorspronkelijke aanleg in 19de-eeuwse landschapsstijl in gemengde stijl aangepast (NB van de Poortman-aanleg is geen ontwerp bewaard gebleven, maar er is wel een luchtfoto uit 1938). De drie genoemde tuionderdelen zijn visueel met elkaar verbonden door zichtlijnen, die thans grotendeels zijn dichtgeplant. De zichtlijnen naar buiten toe zijn eveneens voor een groot deel dichtgezet, zoals de zichtlijn vanaf het huis in westelijke richting naar de Tondensche Beek en in oostelijke richting op de kerktoren van Zutphen. De 19de-eeuwse landschappelijke aanleg voor het huis is door Poortman verder verfraaid met behoud van het formele laanelement van enkele monumentale eiken op het gazon voor het huis. Over het gazon naar de Voorsterweg loopt een zichtas, die aan de westzijde begrensd wordt door een gebogen rhododendrongroep. De oorspronkelijke rechte gracht ten noordoosten en ten zuiden van het huis is vergraven tot een slingerende waterpartij, die eindigt in een vijver (noordoost) met onregelmatige oeverlijnen. Rondom de vijver een aanplant van solitairen (Wilg, Moerascypres). De waterstand van de vijver kan worden geregeld door twee bakstenen sluisjes met een waterschuif. Eén sluisje heeft een moderne stalen ombouw. De aanleg achter het huis heeft een geometrisch karakter. De terrasvormige neo-formele aanleg, bestaat uit een druppel-vormig gazon waarlangs heesterborders. Over het gazon een wijds zicht naar het omringende weidelandschap. Ten westen hiervan een moestuincomplex; ten oosten de oude boomgaard en een sparrenbosje, dat in 1950 is aangeplant. In het ontwerp van Poortman had dit laatste gedeelte een meer open karakter. De oostgrens van de aanleg wordt gevormd door een steilrand, restant van de oude IJsseloever, waarop een rij negentiende-eeuwse Zomereiken. Het parkbos aan de overzijde van de Voorsterweg kent een aanleg in landschapsstijl uit het eind van de 19de eeuw, zoals de Chromotopografische kaart uit 1913 (verkend in 1865) laat zien. Het rechthoekige bosperceel wordt aan drie zijden omsloten door weilanden en is ingericht met een gebogen padenstructuur en een divers bomenbestand waaronder verschillende exoten (Amerikaanse Eik, Plataan, Tulpenboom). Door het transparante karakter van het bos wordt een sterke visuele samenhang met het omringende landschap benadrukt. Een belangrijk element is het schildersatelier in de noordwesthoek. In 1930 is de aanleg door Poortman vernieuwd. Vanaf de rand van het parkbos loopt een zichtlijn naar het huis. De zichtas vanaf het schildersatelier naar de oostelijk gelegen vijver voor het huis is thans dichtgegroeid.

Waardering

HISTORISCHE TUIN- EN PARKAANLEG behorende tot de buitenplaats Empe van algemeen belang:

- vanwege de oorspronkelijk 18de-eeuwse aanleg met een oprijlaan op de as van het huis, waarvan thans nog enkele eiken resteren en de rechthoekige omgrachting, die in de 19de eeuw vergraven is;
- vanwege de 19de-eeuwse aanleg in landschapsstijl, die door Poortman in 1930 in gemengde stijl is vernieuwd;
- als representatief voorbeeld van het werk van de tuinarchitect Poortman in gemengde stijl;
- vanwege de functioneel-ruimtelijke samenhang met de andere onderdelen van de buitenplaats.

Hoofdcategorie

Kastelen, landhuizen en parken

Subcategorie

Tuin, park en plantsoen

Functie

Historische aanleg

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument